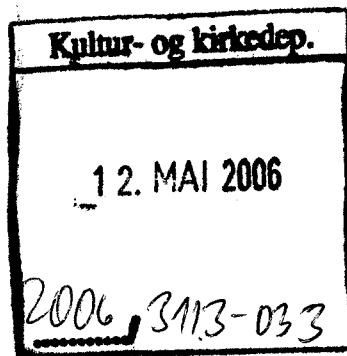

Kultur- og Kirkedepartementet
P.b. 8030 Dep
0030 Oslo

Også sendt elektronisk til fro@kkd.dep.no

NK

Oslo 8. mai 2006

HØRINGSUTTALELSE – UTKAST TIL ENDRINGER I ÅNDSVERKLOVEN OG LOV OM AVGIFT PÅ OMSETNING AV BILLEDKUNST

Kunsthåndverk er en kunstform innbefattet i det som kalles visuell kunst – i likhet med billedkunst og fotokunst. Siden framveksten av kunsthåndverk som kunstform, ved midten av 1970-tallet, har kunsthåndverk fram til i dag etablert seg som et egenartet og livskraftig kunstuttrykk. Likheten med beslektete kunstuttrykk er selvsagt til stede, men kunsthåndverk er i sterkere grad identifisert som en kunstform som benytter et materiale som medium. Kombinasjonen av materialer og teknikker er omfattende og kombinasjoner av ulike materialer er vanlig.

Kunsthåndverk er som kunstform likeverdig alle andre kunstuttrykk i offentlig kunstopolitikk. Det gjør at kunstnere innenfor dette feltet har tilgang til offentlige stipendier og andre støtteordninger i likhet med andre kunstnere. Mer spesifikt er det vanlig å sortere kunsthåndverk sammen med billedkunst, slik det for eksempel er gjort i statsbudsjettet. Kunsthåndverkere og billedkunstnere har også en rekke felles ordninger og anliggender, slik som visningsvederlag, offentlig utsmykking og annet.

Når det gjelder de økonomiske betingelser som kunsthåndverkere arbeider under skiller disse seg ut i negativ retning. I alle de offentlige inntektsundersøkelser som er gjort, havner kunsthåndverkere lavest på inntekststigen. Det er også et spesielt trekk ved gruppen at inntekten synker i løpet av karrieren. Også i et annet forhold skiller kunsthåndverk seg ut. Vederlagsmidlene er i sammenligning med andre kunstnergrupper svært lavt.

Vi hilser derfor med glede et tiltak som kan rette opp dette misforholdet. De endringer som er foreslått i åndsverkloven får dermed vår tilslutning, med de justeringer og presiseringer som følger.

Kunstavgiftsloven

Departementet foreslår en utviding av avgiftsgrunnlaget, slik at det også omfatter kunsthåndverk. Det er svært gledelig. Det samme gjelder forslaget om å øke avgiftsnivået til 5 %.

Men en avgrensning av kunsthåndverk, slik som det er formulert (keramikk og glasskunst), vil være helt urimelig. Kunsthåndverk er en svært omfattende kunstart. Det vil nærmest være umulig på forhånd å tenke seg hvilke former eller med hvilke materialer det vil kunne fremstå

Norske Kunsthåndverkere
Munkedamsveien 57
0270 Oslo
Tlf. 22 94 40 80
Fax. 22 94 40 81
E-post: khv@kunsthåndverk.no
www.kunsthåndverk.no

i. Det ligger da også i kunstens oppgave å utforske det ukjente og sette sammen nye og overraskende kombinasjoner. En inndeling av kunsthåndverk som ofte brukes er keramikk, glass, tekstil, metall, tre og lær. Men dette er ikke fullt ut beskrivende. Metall vil for eksempel kunne omfatte skulpturer, smykker, bruksgjenstander med mer. Men en tekstilkunstner kan benytte metall i tekstile teknikker. Og en smykkkunstner, som vi kanskje forbinder med metall, like gjerne kan benytte plast eller tre. Dette som eksempler på det problematiske med å angi underkategorier av kunsthåndverk. Avgiftsgrunnlaget må omfatte alle former for kunsthåndverk, ikke bare keramikk og glasskunst. For å presisere at det her ikke er begrensning til keramikk og glasskunst vil det være klokt å tilføye " – og ethvert annet materiale" eller gi det en beskrivelse som "kunsthåndverk utført i hvilket som helst materiale eller teknikk". En deling av området vil bety en forskjellsbehandling av likeverdige uttrykk som vanskelig kan begrunnes.

Også for de som skal rette seg etter loven vil en slik deling være problematisk ettersom det da vil oppstå ulikt avgiftsgrunnlag for de to ordningene. Slik følgeretten er utformet vil denne omfatte alle former for kunsthåndverk som er opphavsrettslig beskyttet.

Ytterligere problematisk vil det være i de tilfelle der kunstneren kombinerer ulike materialer i sitt verk, for eksempel glass / keramikk sammen med metall, tre eller plastmaterialer, noe som er helt vanlig.

Det er derfor etter vår mening både ulogisk og upraktisk å begrense kunsthåndverk til keramikk og glasskunst når det gjelder kunstavgiftsloven. Det må uttrykkes i loven at avgift skal legges på kunsthåndverk uansett materiale det er utført i.

Følgerett

Av hensyn til de som skal praktisere loven vil det være viktig med en klar presisering at de eksempler som er gitt i § 38c, første ledd, ikke er uttømmende m.h.t. hvilke materialer kunstverket er utført i. Vi vil ellers frykte at loven ikke blir anvendt riktig.

Når det gjelder følgerett foreslår departementet en nedre beløpsgrense på 3 000 euro. Beløpet er alt for høyt for å kunne gi ønsket effekt for kunsthåndverk. Med en minstegrense på 3 000 euro, vil følgeretten kun være illusorisk for kunsthåndverkerne. For oss er dette vanskelig å akseptere. Siden det uansett skal svares avgift ved annenhåndsomsetning kan vi ikke se at det skulle by på problemer å redusere minstegrensen. Faktisk ville det enkleste være å sette den til null.

Vi vil forøvrig avslutningsvis føye til at vi slutter oss til den høringsuttalelsen som er gitt av BONO.

Med hilsen

Norske Kunsthåndverkere

(sign)

Eirik Bruvik
Styreleder

Trude Gornæs Ugelstad
Daglig leder